

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Tredje behandling af lovforslag nr. L 191: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Midlertidige aflastningsboliger).

Af økonomi- og erhvervsministeren (Bendt Bendtsen).

(Fremsat 24/3 2004. Første behandling 15/4 2004. Betænkning 4/5 2004. Anden behandling 19/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Kl. 12.20

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 116 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Tredje behandling af lovforslag nr. L 205: Forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af Christianiaområdet. (Ændret formål og ejerskab til området m.v.).

Af forsvarsministeren (Svend Aage Jensby).

(Fremsat 31/3 2004. Første behandling 16/4 2004. Betænkning 13/5 2004. Anden behandling 18/5 2004. Tillægsbetænkning 27/5 2004).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-2 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes herefter til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Med denne meget ukontroversielle afstemning, Folketinget netop har gennemført – endda uden at røre knapperne – står vi i en ret enestående situation, og jeg skal gerne kvittere for de mange, der har givet tilsagn i udvalget om nu i anden omgang at stemme for det ændringsforslag, som vi just har vedtaget.

Det er nemlig et kernepunkt i den debat, der har været om en fortsættelse af Christianias liv; det er et kernepunkt i forberedelsen af et Christiania, som kan komme et skridt mere i overensstemmelse med lovgivningen der, hvor det har haltet nogle steder, men det er også et væsentligt skridt i retning af at sikre sig, at vi først får de fornødne undersøgelser, så vi derefter har et ordentligt valg at foretage på baggrund af de undersøgelser, og endelig at vi med ændringsforslaget så har stillet christianitterne over for en fair frist til at anmelde de rettigheder, som hver enkelt christianit har i forhold til brugen af bygninger og andet areal på Christiania.

Det er vigtigt, at det kommer i den rækkefølge og ikke omvendt, som der jo var lagt op til i regeringens forslag, hvor man i virkeligheden først skulle slås om rettighederne, så skulle man derefter have lavet beslutningen om organisering og så derefter nogle undersøgelser, hvis samlede rækkevidde var tvivlsom, da vi stod her ved andenbehandlingen.

Nu får vi den rigtige rækkefølge, og det vil sige, at vi faktisk leder frem til en afstemning om lidt, som bliver forholdsvis enestående, nemlig ved at en meget, meget stor del af Folketinget stemmer for et grundlag for et fortsat levedygtigt, ordentligt, mangfoldigt og blomstrende Christiania.

Det synes jeg er vigtigt at markere her ved tredjebehandlingen, og jeg skal sige, at det måske er et resultat, som vi, selv om det kun er første etape, ikke havde troet muligt, da vi så, hvilket folketingsflertal der blev frembragt efter sidste valg, hvor det var et folketingsflertal, som

hellere så Christiania nedlagt, koste hvad det ville.

Nu er vi i en situation, hvor der åbnes for saglige undersøgelser af mulige kollektive ejermodeller, men også andre modeller, herunder almenne løsninger, mulige kombinationsløsninger, og vi er fra Socialdemokratiets side åbne i forhold til at træffe et valg, når vi har fået de saglige undersøgelser gennemført.

Vi synes, det er en første etape, sådan som jeg bemærkede det lige før. Det er en første etape, som er gået godt, men der kan være yderligere etaper. Når vi skal til at træffe valget på baggrund af de saglige undersøgelser, så ved vi jo, at det også spiller ind med forskellige andre valg og ønsker; noget, der måske ikke alene er bygget på saglighed, men også på drømmene eller de karske holdninger.

Så jeg kan også spå, at vi vender tilbage til sagen, og jeg tror, at vi under alle omstændigheder kommer til at se på noget lovgivning, for der vil være behov for, uanset hvilke modeller vi måtte ende med at vælge, at fuldføre en ordentlig proces, og så vil der formentlig være behov for adgang til en række dispensationer, hvis man anvender i forvejen meget regulerende lovgivning, som ikke ville passe til området.

Kl. 12.25

Men det tager vi til den tid. Det fornøjelige arbejde giver vi os i kast med, og vi vil fra Socialdemokratiets side gerne markere, at vi er glade denne dag, hvor et helt Folketing faktisk bakker op om, at Christiania skal undersøges grundigt. Vi skal have lagt de rette modeller på bordet og taget de valg politisk så vel som sagligt, der for hvert parti bliver de afgørende.

Vi har med dagens ændringsforslag og den lovgivning, der bliver vedtaget med et meget bredt flertal om lidt, taget en meget spændende første etape mod en ordentlig fremtidssikring af et rigtigt Christiania.

Formanden:

Så er det hr. Ulrik Kragh som ordfører.

Ulrik Kragh (V):

Jeg vil da også gerne benytte lejligheden til at takke alle dem, som har ønsket at deltage i at få skabt de bedste rammer for, hvordan fremtidens Christiania kan udvikle sig.

Det har været en proces, hvor vi egentlig langt hen ad vejen har været enige om nogle grundlæggende ting, der lovgivningsmæssigt skulle holdes inden for rammerne af den almin-

delige lovgivning i Danmark, men samtidig med det var der også en proces, hvor vi alle sammen har erkendt, at den særegenhed og de specielle mennesker, specielle på den gode måde, som bor på Christiania, også skulle have mulighed for at blomstre.

Nu er vi i en situation, hvor vi ved at give en mulig tidsfristforlængelse, såfremt christianitterne vælger at tage ansvaret – hvis de vælger at indgå konstruktivt i processen i den dialog, der skal være mellem christianitterne, Københavns Kommune og den statsinstitution, der skal forstå overgangsprocessen – har muligheden for at kunne forlænge den tidsperiode, vi har til at finde den rigtige løsning for Christiania i.

Men om halvandet år, når den vilkårsaftale, den rammeaftale, som har fungeret for Christiania, er udløbet, skal vi have et nyt og ansvarligt Christiania, hvor det nu er christianitterne, der har bolden og skal løfte opgaven, og det håber vi så de kan.

Det, der så er planen, er, at man på lige vilkår undersøger de forskellige muligheder, der er for Christiania. Der kan være andelsmodeller, der kan være almenne modeller, og der kan være en fondsmodel. Alle modellerne vil blive undersøgt på lige vilkår, og man vil dermed skaffe sig det bedst kvalificerede beslutningsgrundlag for fremtidens Christiania. Når det beslutningsgrundlag er til stede, vil regeringen fremlægge beslutningsgrundlaget for de partier, der vælger at stemme for i dag. Efter en drøftelse vil regeringen tage beslutningen om, hvordan fremtidens Christiania skal udvikle sig.

Men den tid, de glæder, og da er vi forhåbentlig meget klogere, og forhåbentlig har Christiania også taget bolden op, har fundet en beslutningsdygtig, ansvarlig gruppe, der kan stå til ansvar for de aftaler, der bliver lavet, og som kan udvise handlekraft, således at vi kan få udviklet et Christiania, hvor der stadig væk er plads til det skæve, plads til det alternative, men hvor der også er respekt for den almindelige lovgivning for resten af landet.

Formanden:

Så er det hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

Der er meget langt fra den bulldozerretorik i synet på Christiania, der var fremme her i Folketinget lige efter valget, til det, vi nu skal stemme om om lidt. Derfor synes jeg, man skal kvittere også over for dem, der har bøjet sig i dag, altså

hardlinerne i Dansk Folkeparti, hr. Helge Adam Møller og den tidligere forsvarsminister. Det er meget langt væk fra den retorik, de førte i sin tid.

Nu står vi med et betækningsudkast og to ændringsforslag, der understreger en række ting, som jeg finder væsentlige at fremhæve. Det ene er, at dialog vel er et af de ord, der forekommer hyppigst i det betækningsudkast, der ligger. Man erkender altså, at man ikke kan bulldoze sig igennem, men at en fremtid for Christiania skal bygge på dialog, skal bygge på samtale.

Den anden store ændring i forhold til tidligere er, at det også er understreget i betænkningen, at der kan arbejdes med forskellige ejerformer. Der er ikke med loven udelukket nogen ejerformer, står der i betænkningen, og det betyder, at fondsmodellen, som jo er foretrukket af christianitterne, igen er bragt i spil. Det er direkte nævnt i betænkningen.

Kl. 12.30

Den tredje store ændring er, at man anerkender, at Christiania er noget særligt, at Christiania skal forblive noget særligt. Det er meget langt væk fra de indledende ord i lovforslaget om, at Christiania skulle normaliseres, hvad det så ellers betyder. Nu anerkender man i betænkningen, at Christiania kan bestå som et område, hvor der er plads til at leve på en anden måde. Det er noget helt andet. Det er faktisk det stik modsatte af at normalisere.

Der er også understreget det, som var en af SF's store bekymringer, nemlig at der skal sikres rammer for botilbud til de svage grupper. Så langt så godt.

Men det er også rigtigt, at vi dermed ikke er ved vejs ende. Nu forestår der et forhandlingsforløb. Det muliggøres af, at der åbnes op for fondsmodellen. Det muliggøres af, at der gives 6 måneder til at anmelde rettigheder, så man søger en forhandlet løsning, inden man bevæger sig ind i et meget langt og indviklet juridisk cirkus.

Endelig er det tilkendegivet i betænkningen, at de partier, der nu stemmer for lovforslaget, også vil være dem, der endeligt skal fastlægge, hvilket beslutningsgrundlag der skal gælde for Christiania fremover.

Jeg synes, der er grund til at pege på tre forhold, som jeg tror har bragt partierne på en anden kurs end den meget hårde kurs.

Det ene er, at jeg tror, mange partier langt ud på højrefløjen er blevet overrasket over, hvor stor den folkelige opbakning til Christiania er.

Alle de meningsmålinger, vi har set, tyder jo på, at to tredjedele af befolkningen synes, at der skal være rum til den mangfoldighed, den forskellighed, den hittepåsomhed, der er en del af Christiania. Og der synes jeg, man skal kvittere for, at partierne så også har forstået at ændre sig i forhold til den folkelige opfattelse.

Det andet er, at vi har haft et bevægeligt Christiania. Christiania har på en række områder også flyttet sig, flyttet sig med hensyn til omfanget af hashhandelen, flyttet sig i forhold til at indgå aftaler osv. osv. Det synes jeg også man skal kvittere for.

Det sidste, jeg synes man skal kvittere for, er en bevægelig forsvarsminister, som har forstået, at betingelsen for at få et bredt forlig også var villigheden til at flytte sig. Det synes jeg bestemt tjener den nye forsvarsminister til ros.

Så alt i alt giver det her mulighed for, at vi kan nå en mindelig løsning om Christiania. Det er ikke afgjort endnu. Der forestår formentlig en række slagsmål også fremover. Men alt i alt en god dag i dag.

Formanden:

Tak til hr. Villy Søvnald. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Vi er nået langt siden førstebehandlingen af dette forslag. Det er en stor sejr for de mange, der har været med til at bakke op om Christiania. Jeg er ikke i tvivl om, at når det er lykkedes at få en mulighed for, at Christiania kan fortsætte, så er det på grund af den store folkelige opbakning, der har været, de mange manifestationer, der har været, og de store demonstrationer, de mange, der har udtalt deres støtte, alle dem, som har sagt, hvor vigtigt det er for det danske samfund, at Christiania får lov til at eksistere, og alle de mange, som det pludselig gik op for, at hvis man fjernede Christiania, tvangsnormaliserede det, som der var tale om tidligere, så ville Danmark være blevet et langt fattigere samfund, så ville lukningen af Christiania være et symbol på, at vi ikke i Danmark længere havde plads til, at man kunne være anderledes.

Derfor er det, at det nu er lykkedes at skabe en mulighed for, at Christiania kan fortsætte, en stor sejr for alle de mange i dette land, der ønsker et mangfoldigt samfund, et samfund, hvor der er plads til, at man kan indrette sig, som man selv har lyst til.

Jeg synes, det er meget vigtigt, at det pres fortsætter. Vi er nået langt, og lovforslaget giver mulighed for, at Christiania kan fortsætte. Som andre ordførere har været inde på, skal der nu undersøges forskellige modeller. Men vi har ikke med dette lovforslag nogen sikkerhed for, hvilken model der bliver valgt. Vi har ikke nogen sikkerhed for, at Christiania kommer til at fortsætte.

Det er derfor, at Enhedslisten har valgt at sige, at vi ikke kan stemme for forslaget, at vi undlader.

Jeg vil gerne sige, at det er meget vigtigt, at det store folkelige pres, der har været, fortsætter. Det er vigtigt, at Christiania fortsætter den udvikling, der har været i gang på Christiania, som har været helt afgørende for, at vi er kommet så langt. Det skal fortsætte også under de kommende forhandlinger. Vi skal opretholde presset; vi skal opretholde dialogen og vise, at Christiania ønsker at fortsætte, at Christiania ønsker at forhandle, så der er maksimalt pres på regeringen for at finde en fornuftig løsning. Så burde det også kunne lykkes, hvis regeringen holder fast i de nye toner, der kom med den nye forsvarsminister.

Kl. 12.35

Så vil jeg gerne afslutningsvis sige i forhold til lovgivningsarbejdet, at jeg stadig synes, det er et problem, at vi ikke har fået lov til at se det hemmelige notat fra kammeradvokaten, og jeg håber, at vi på et tidspunkt får en generel drøftelse, som det er besluttet i Udvalget for Forretningsordenen, om, hvorfor der er forskel på vurderinger af juridiske konsekvenser og vurderinger af økonomiske konsekvenser eller andet. Det er uholdbart at behandle et lovforslag, hvor vi ved, at der ligger et notat fra kammeradvokaten, som vi ikke kan få adgang til. Vi mener, at det er vigtigt, at vi sikrer, at det ikke kommer til at ske igen.

Men som sagt: Vi er meget glade for, at det er lykkedes at komme så langt, som vi er, men vi mener ikke, at der med dette ligger en sikkerhed for, at Christiania kan fortsætte, og derfor kan vi ikke stemme for lovforslaget. Men vi vil fortsætte arbejdet for, at vi finder en løsning, så Christiania kan fortsætte, og vil arbejde for, at der ikke gennemtrumfes nogen løsning, som Christiania ikke selv er med i. Vi håber, at det lykkes, når dette lovforslag er vedtaget.

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Først er jeg lige nødt til at svare fru Line Barfod på hendes spørgsmål eller bemærkninger omkring materialet fra kammeradvokaten.

Jeg vil også her under tredjebehandlingen lige fastholde det principielle standpunkt, som jeg gav udtryk for under andenbehandlingen, at udlevering af det notat, som kammeradvokaten har udarbejdet, ville betyde, at man brød den fortrolighed, der er mellem staten og statens advokat, og det er jo en fortrolighed, der er et naturligt element i ethvert advokat-klient-forhold i sager, hvor staten kan risikere at blive sagsøgt. Det er også blevet behandlet, det er rejst over for justitsministeren og for Folketingets Udvalg for Forretningsordenen. Justitsministeren har afgivet et svar, der støtter min tilbageholdenhed – det er bare lige for at få det præciseret.

Så vil jeg gerne sige tak for den meget brede tilslutning til lovforslaget. Jeg er ked af, at jeg måske har punkteret nogle af hr. Villy Søvnalds forkerte myter om denne her regering. Det er selvfølgelig beklageligt. Jeg blev en lille smule nervøs over de pæne ord, hr. Villy Søvnald sagde, for det er jo ikke sikkert, at det sådan styrker min position internt i regeringen, men det må jeg så leve med.

Nej, jeg ville gerne sige, at jeg er glad for, at det er lykkedes at få enderne til nå sammen i denne her sag, som jo er vanskelig. Jeg vil også godt kvittere for den konstruktive indstilling, som oppositionen har udvist i denne her proces. Det er meget glædeligt, at vi nu står med et godt, solidt forankret fundament til en ny udvikling for hele Christianiaområdet. Det lover godt for processen og arbejdet frem mod at finde den samlede løsning for Christianiaområdet.

Jeg må jo så også sige, at det, der også er enighed om i Folketinget, er, at Christiania fremover skal sikres ansvarlighed i forhold til gældende lovgivning, og at der skal ske en beskyttelse og genopretning af de historiske volde. De smukke gamle bygninger skal renoveres og vedligeholdes.

Når det så er sagt, så må man sige, at vi med lovgivningen har lagt rammerne for udviklingen, og nu skal vi så i gang med at udfylde de rammer som den nye lovgiver for en ny organisations- og ejerform.

I den forbindelse er regeringen altså klar til at indgå i konkrete undersøgelser af de mulige ejerformer, inddrage sagkyndig bistand og gå i dialog med de relevante parter, og det vil jo først og fremmest sige christianitterne.

I den forbindelse vil jeg gerne endnu en gang pointere, at forudsætningen for at kunne have en konstruktiv dialog, og for at staten vil kunne indgå aftaler med beboerne, er, at beboerne organiserer sig på en sådan måde, at de er i stand til at indgå i forpligtende forhandlinger og aftaler. Sådan er det ikke i dag, og det mener jeg må være første skridt på vejen.

Men jeg vil afslutningsvis sige, at de positive takter, som er blevet anslået her i Folketinget i dag i forbindelse med sidstebehandlingen af lovforslaget, mener jeg giver det bedst mulige oplæg til den videre proces, så vi kan finde frem til en bæredygtig og langsigtet løsning for Christiania til gavn for os alle.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 113 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV og KD); 1 (EL) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Kl. 12.40

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Tredje behandling af lovforslag nr. L 201: Forslag til lov om godkendelse og syn af køretøjer.

Af trafikministeren (Flemming Hansen). (Fremsat 24/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 13/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 68 stemmer (V, DF, KF, RV og KD) mod 45 (S, SF og EL).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Tredje behandling af lovforslag nr. L 203: Forslag til lov om ændring af lov om buskørsel og lov om godskørsel. (Fjernbuskørsel, menneskesmugling, transport af dyr, ansvar for økonomiske vanskeligheder samt bortfald af tilladelser).

Af trafikministeren (Flemming Hansen). (Fremsat 31/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 113 stemmer (V, S, DF, KF, SF, RV og KD); 1 (EL) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 204: Forslag til lov om ændring af lov om luftfart. (Betaling for offentlige forretninger og tilsynsvirksomhed m.v.).

Af trafikministeren (Flemming Hansen). (Fremsat 31/3 2004. Første behandling 23/4 2004. Betænkning 6/5 2004. Anden behandling 18/5 2004).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.